

#SOTEU #EUGreenDeal

SPRÁVA O STAVE ÚNIE

2020

Národné energetické a klimatické plány Príspevky členských štátov k ambíciám EÚ v oblasti klímy do roku 2030

21. september 2020

Prijatie revidovaných usmernení o štátnej pomoci v rámci EU ETS

Aký je kontext?

Komisia prijala v súvislosti so systémom EÚ na obchodovanie s emisiami (ETS) revidované usmernenia o štátnej pomoci v rámci systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov po roku 2021, ktoré nadobudnú účinnosť 1. januára 2021.

EU ETS je základným kameňom politiky EÚ na boj proti zmene klímy a jej kľúčovým nástrojom na nákladovo efektívne obmedzovanie emisií skleníkových plynov. Systém ETS vysiela signál o cene uhlíka, na základe ktorého by mali podniky znížiť emisie.

Čo je cieľom usmernení?

Cieľom usmernení o ETS je znížiť riziko „úniku uhlíka“, ku ktorému dochádza, keď firmy presúvajú výrobu do krajín mimo EÚ s menej ambicióznou klimatickou politikou. Ten totiž oslabuje hospodársku činnosť v EÚ, pričom emisie sa globálne neznižia.

Členským štátom umožňujú, aby firmám v ohrozených odvetviach kompenzovali časť zvýšenej ceny elektriny v dôsledku signálov o cene uhlíka, ktoré vysiela EU ETS (tzv. nepriame náklady na emisie), a zároveň predchádzajú nadmernej kompenzácii a tým aj neprimeranému narušeniu hospodárskej súťaže na jednotnom trhu.

„Európska zelená dohoda je náš plán na dosiahnutie zelenej transformácie. Jej ústredným prvkom je naše poslanie stať sa do roku 2050 prvým klimaticky neutrálnym kontinentom.“

Ursula von der Leyenová, predsedníčka Európskej komisie

„Na udržateľné riešenie zmeny klímy a dosiahnutie našich cieľov zelenej dohody musíme dať emisiám uhlíka cenu a vyhnúť sa jeho úniku. Dnes prijaté revidované usmernenia o štátnej pomoci v systéme EÚ na obchodovanie s emisiami sú dôležitým prvkom tohto projektu.“

Margrethe Vestagerová, výkonná podpredsedníčka Európskej komisie

Aké sú kľúčové prvky usmernení?

V snahe znížiť riziko úniku uhlíka sú prijaté usmernenia koncipované okolo troch kľúčových prvkov:

ODVETVIA

Usmernenia sú zamerané na 10 odvetví a 20 pododvetví, v ktorých najviac hrozí únik uhlíka:

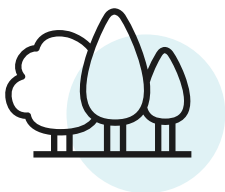
- odvetvia s významným objemom medzinárodného obchodu,
- odvetvia, v ktorých majú významný vplyv náklady na energiu a ktorých schopnosť presúvať vyššie náklady na elektrinu ďalej sú obmedzené,
- odvetvia, v ktorých je rozpätie zisku vystavené tlaku na medzinárodnej úrovni,
- odvetvia s obmedzeným potenciálom zlepšiť svoju energetickú efektívnosť.

ÚROVEŇ KOMPENZÁCIE

Revidované usmernenia stanovujú stabilnú mieru kompenzácie na úrovni 75 % (zníženie z 85 % na začiatku predošlého obdobia obchodovania v ETS) a vylučujú kompenzáciu na neefektívne technológie, aby spoločnosti zostali motivované zvyšovať energetickú efektívnosť.

PODMIENENOSŤ

Kompenzácia bude podmienená úsilím spoločností o dekarbonizáciu, napríklad:

- vykonávaním energetických auditov,
- zavádzaním odporúčaní týkajúcich sa energetického auditu,
- uľahčovaním nárastu udržateľných a súkromných investícií,
- znižovaním uhlíkovej stopy ich spotreby elektrickej energie.

EÚ bude v roku 2050 klimaticky neutrálna. Na dosiahnutie tohto cieľa musíme podporovať inovácie v priemysle, aby sa spoločnosti z EÚ stali svetovými lídrami v oblasti zeleného hospodárstva.

Revidované usmernenia nadobudnú účinnosť 1. januára 2021 a budú sa uplatňovať v období 2021 – 2030. Členské štáty, ktoré sa rozhodnú poskytnúť štátnu pomoc kompenzáciou nepriamych nákladov v rámci ETS, budú musieť na základe týchto usmernení oznámiť dotknuté schémy Európskej komisii.